

Vissa internationella socialavgiftsfrågor

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens proposition 2012/13:18 Vissa internationella socialförsäkringsfrågor och en motion som har väckts med anledning av propositionen. Vidare behandlas i betänkandet ett antal motioner från den allmänna motionstiden 2012 som rör socialavgifter. Motionerna tar bl.a. upp frågor om lägre socialavgifter för mindre företag och företag i glesbygd.

I propositionen föreslås att en anställd som har ingått ett socialavgiftsavtal med sin utländske arbetsgivare inte längre ska betala egenavgifter, utan i stället fullgöra arbetsgivarens skyldigheter när det gäller redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter.

Vidare föreslås att egenavgifter ska tas ut på samtliga avgiftspliktiga inkomster och inte bara på sådana inkomster som ska inkomstbeskattas i Sverige.

Slutligen föreslås att bestämmelserna om allmänt avdrag för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter ändras på så sätt att det för avdragsrätt inte längre ska krävas att avgiften är knuten till en intäkt som hänförs till utfört arbete.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013 med vissa övergångsbestämmelser.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker samtliga motioner.

I ärendet finns två reservationer (S, SD).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Vissa internationella socialavgiftsfrågor	5
Övrigt om socialavgifter	10
Reservationer	14
1. Lagförslagen, punkt 1 (S, V)	14
2. Övrigt om socialavgifter, punkt 2 (SD)	14
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	16
Propositionen	16
Följdmotionen	16
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
2. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
3. lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta,
4. lag om ändring i socialförsäkringsbalken,
5. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2012/13:18 punkterna 1–5 och avslår motion

2012/13:Sf1 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkandena 1 och 2.

Reservation 1 (S, V)

2. Övrigt om socialavgifter

Riksdagen avslår motionerna

- 2012/13:Sk240 av Mats Odell (KD) yrkande 1,
 2012/13:Sk263 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
 2012/13:Sf242 av Isak From m.fl. (S) yrkande 2,
 2012/13:Sf276 av Ingemar Nilsson (S),
 2012/13:Sf287 av Eliza Roszkowska Öberg (M),
 2012/13:Sf337 av David Lång och Lars Isovaara (båda SD),
 2012/13:Sf345 av Phia Andersson och Ann-Christin Ahlberg (båda S),
 2012/13:Sf379 av Kerstin Lundgren (C) och
 2012/13:N391 av Edward Riedl (M) yrkande 2.

Reservation 2 (SD)

Stockholm den 27 november 2012

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Mikael Cederbratt (M), Fredrik Lundh Sammeli (S), Lars-Arne Staxäng (M), Kurt Kvarnström (S), Ulf Nilsson (FP), Shadiye Heydari (S), Jasenko Omanovic (S), Gunilla Nordgren (M), Gunvor G Ericson (MP), Emma Henriksson (KD), David Lång (SD), Wiwi-Anne Johansson (V), Eva Lohman (M), Annelie Karlsson (S) och Johan Hedin (C).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlas regeringens proposition 2012/13:18 Vissa internationella socialförsäkringsfrågor och en motion som har väckts med anledning av propositionen. Vidare behandlas ett antal motioner från den allmänna motionstiden 2012 som rör socialavgifter.

Lagrådet har yttrat sig över förslagen i propositionen och har inte haft något att invända mot dessa.

Representanter för Facket för Service och Kommunikation (SEKO), Sjöbefälsföreningen (SBF) och Sjöfartens Arbetsgivarförbund har under ärendets handläggning inkommit med en skrivelse.

Regeringens lagförslag finns i bilaga 2, och en redovisning av motionerna och regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1.

Utskottets överväganden

Vissa internationella socialavgiftsfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om socialavgiftsavtal och skyldighet att betala sociala avgifter och om avdragsrätt för utländska socialförsäkringsavgifter.

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. avslag på propositionen.

Jämför reservation 1 (S, V).

Gällande rätt

Arbetsgivaravgifter ska betalas på avgiftspliktig ersättning till fysiska personer för arbete som utförs i Sverige. Enligt huvudregeln i 2 kap. 1 § socialavgiftslagen (2000:980), förkortad SAL, ska arbetsgivaravgifter betalas av den som utger avgiftspliktig ersättning.

Arbetsgivaravgifter ska också betalas på avgiftspliktig ersättning för arbete i utlandet som betalas till en person som när arbetet utförs omfattas av svensk socialförsäkring enligt unionsrätten inom EU eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller enligt avtal med andra stater (2 kap. 4 § 2 SAL). Utländska arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige betalar dock inte allmän löneavgift eftersom dessa inte är skattskyldiga i Sverige och den allmänna löneavgiften anses utgöra en skatt.

Egenavgifter betalas av fysiska personer på avgiftspliktig inkomst av dels arbete i Sverige, dels arbete i utlandet som är hänförligt till ett fast driftställe i Sverige. Egenavgifter ska även enligt 3 kap. 2 § 2 SAL betalas på avgiftspliktig inkomst av annat arbete i utlandet än sådant som är hänförligt till ett fast driftställe i Sverige om den avgiftsskyldige när arbetet utförs omfattas av svensk socialförsäkring enligt unionsrätten inom EU eller EES eller enligt avtal med andra stater.

När egenavgifter beräknas består avgiftsunderlaget, enligt 3 kap. 12 § första stycket SAL, av de avgiftspliktiga nettoinkomsterna enligt beslut om slutlig skatt för den avgiftsskyldige. Om en i utlandet bosatt egenföretagare saknar fast driftställe i Sverige är han eller hon inte skattskyldig för inkomster från näringsverksamhet här i landet, vilket medför att några egenavgifter inte kan tas ut.

Ett undantag från huvudregeln att arbetsgivaravgifter ska betalas av den som ger ut avgiftspliktig ersättning till fysiska personer för arbete i Sverige och utomlands finns i 2 kap. 8 § SAL. Enligt denna bestämmelse ska arbetsgivaravgifter inte betalas om en utländsk arbetsgivare har kommit överens med en anställd om att arbetsgivaravgifter inte ska betalas på ersätt-

ningen. I ett sådant fall ska den anställde i stället själv betala socialavgifterna i form av egenavgifter. En sådan överenskommelse innebär därmed att arbetsgivaren befrias från sin skyldighet att betala socialavgifter och att denna skyldighet i stället flyttas över på den anställde. En förutsättning för att ett sådant s.k. socialavgiftsavtal ska gälla är att utgivaren saknar fast driftställe i Sverige.

Enligt artikel 21.2 i den s.k. tillämpningsförordningen (förordning (EG) nr 987/09 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen) får en arbetsgivare som saknar fast driftställe i den medlemsstat vars socialförsäkringslagstiftning är tillämplig komma överens med en anställd om att den anställde ska fullgöra arbetsgivarens skyldigheter att betala avgifter för dess räkning, utan att arbetsgivarens underliggande skyldigheter åsidosätts.

När 2006 års sjöarbetskonvention träder i kraft kommer i 6 kap. 3 § socialförsäkringsbalken (SFB) anges att även arbete som sjöman på ett handelsfartyg från tredjeland ska anses som arbete i Sverige, om sjömannen är bosatt i Sverige och fartyget inte uteslutande går i sådan inre fart som avses i 3 § sjömanslagen (prop. 2011/12:35, bet. 2011/12:TU6, rskr. 2011/12:133).

Av 1 kap. 7 § SAL framgår att arbete på fartyg anses som arbete i Sverige i samma utsträckning som enligt 6 kap. 3 § SFB.

Propositionen

En utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige kan ingå ett avtal med den anställde om att den anställde själv ska betala socialavgifter i form av egenavgifter, ett s.k. socialavgiftsavtal. Regeringen föreslår att en anställd som har ingått ett socialavgiftsavtal med sin utländska arbetsgivare inte längre ska betala egenavgifter, utan i stället fullgöra arbetsgivarens skyldigheter när det gäller arbetsgivaravgifter. Ändringarna innefattar en EU-anpassning av de svenska reglerna och innebär bl.a. att den anställde ska redovisa och betala arbetsgivaravgifter till Skatteverket varje månad. Ett sådant socialavgiftsavtal innebär dock inte att arbetsgivaren befrias från sina skyldigheter beträffande arbetsgivaravgifter om den anställde inte fullgör sina skyldigheter.

Att den anställde träder in i arbetsgivarens ställe när det gäller arbetsgivaravgifter innebär inte att den anställde ska överta arbetsgivarens skyldigheter beträffande annat än socialavgifter, t.ex. för arbetsmiljö och rehabilitering. För att förtydliga detta föreslår regeringen att det uttryckligen anges i 5 kap. 5 § skatteförfarandelagen att fråga är om att fullgöra skyldigheterna när det gäller redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter.

Egenavgifter kan inte tas ut av enskilda näringsidkare eller anställda med socialavgiftsavtal om de inte är skattskyldiga i Sverige. Trots detta kan egenföretagare i vissa fall omfattas av det svenska socialförsäkringssy-

stemet. Detta system bygger dock på att alla som omfattas av det också ska vara med och betala till det. Det är därför enligt regeringen angeläget att denna brist rättas till. Mot bakgrund av detta föreslår regeringen att egenavgifter ska kunna tas ut på samtliga avgiftspliktiga inkomster och inte enbart på inkomster som beskattas i Sverige.

I propositionen anges bl.a. att de aktuella förslagen inte förändrar tillhörigheten till det svenska socialförsäkringssystemet eller med den sammanhängande skyldigheten att betala socialavgifter för vare sig sjöman eller någon annan grupp anställda. Däremot föreslogs i proposition 2011/12:35 2006 års sjöarbetskonvention en ändring i SFB innebärande att visst arbete ska anses som arbete i Sverige. Ändringen har godkänts av riksdagen (bet. 2011/12:TU6, rskr. 2011/12:133) men har ännu inte trätt i kraft. Denna förändring behandlas dock inte i denna proposition.

I propositionen föreslås vidare att ett belopp som motsvarar den ersättning som den anställde kan anses ha fått för att betala de arbetsgivaravgifter som följer av ett socialavgiftsavtal inte ska ingå i avgiftsunderlaget. Pensionsgrundande inkomst (PGI) ska bestämmas med ledning av det underlag som används för att beräkna arbetsgivaravgifterna.

En anställd som har ingått ett socialavgiftsavtal ska anmäla sig för registrering hos Skatteverket inom två veckor från det att avtalet ingicks. För att säkerställa att Skatteverket får tillgång till de uppgifter som krävs för att fastställa PGI för ersättningar och förmåner som inte ska tas upp till beskattning, ska kontrolluppgift alltid lämnas för avgiftspliktiga ersättningar och förmåner enligt SAL.

För att Skatteverket ska kunna beräkna PGI och fastställa ett korrekt avgiftsunderlag för egenavgifter på inkomster som inte beskattas i Sverige, bör den avgiftsskyldige beräkna den skattefria avgiftspliktiga nettoinkomsten i en inkomstdeklaration, oavsett om denne ska inkomstbeskattas här eller inte. I syfte att klargöra att PGI av annat förvärvsarbete också ska beräknas på avgiftspliktiga intäkter som inte beskattas i Sverige föreslås ett förtydligande i socialförsäkringsbalken.

I propositionen anges att obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter som tas ut på t.ex. pension inte är avdragsgilla enligt ett avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen (RÅ 2006 ref. 55). Orsaken till detta är att en avgift på pension inte är en sådan avgift som betalas på grund av utfört arbete. Regeringen anser att avdrag bör kunna göras för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter på t.ex. pension. Villkoret om att den obligatoriska utländska socialförsäkringsavgiften ska hänföra sig till utfört arbete bör därför tas bort.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013 med vissa övergångsbestämmelser.

Motion

I kommittémotion 2012/13:Sf1 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkas avslag på propositionen (yrkande 1). Motionärerna anför att den föreslagna förändringen när det gäller socialavgiftsavtal riskerar att skapa ökad otidlighet. Om arbetstagare till utländska arbetsgivare måste registrera sig som arbetsgivare innebär det att de också påtar sig en rad skyldigheter som arbetsgivare har att fullfölja, exempelvis när det gäller arbetsmiljö och rehabilitering. Den föreslagna lagändringen får således arbetsrättsliga konsekvenser som är svåra att överblicka. Den riskerar dessutom att leda till omfattande negativa konsekvenser för svensk sjöfart.

I motionens yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som tydligt beaktar de arbetsrättsliga konsekvenserna av en förändrad reglering inom området och konsekvenserna för svensk sjöfart.

Utskottets ställningstagande

Ett s.k. socialavgiftsavtal, som innebär att en anställd i vissa fall ska betala egenavgifter, kan ingås oavsett om den anställde beskattas i Sverige eller inte. Egenavgifter vid arbete i utlandet ska under vissa förutsättningar betalas på avgiftspliktig inkomst om personen enligt unionsrätten eller ett avtal med en annan stat omfattas av svensk socialförsäkring. Är den avgiftsskyldige inte skattskyldig i Sverige kan dock inte några egenavgifter tas ut trots att personen omfattas av det svenska socialförsäkringssystemet.

Regeringens förslag om att en anställd som ingår ett socialavgiftsavtal ska betala arbetsgivaravgifter i stället för egenavgifter får till följd att sociala avgifter kommer att kunna tas ut även på inkomster som inte beskattas i Sverige. Regeringen föreslår också att det för egenföretagare ska kunna tas ut egenavgifter på samtliga avgiftspliktiga inkomster och inte enbart på inkomster som beskattas i Sverige.

Utskottet kan konstatera att regeringens förslag innebär att även inkomster som inte beskattas i Sverige kan ingå i underlaget för beräkning av t.ex. pensionsgrundande inkomst och att sociala förmåner kommer att motsvaras av inbetalda avgifter.

Utskottet delar regeringens principiella inställning att om rätt till svenska socialförsäkringsförmåner föreligger så ska socialavgifter betalas. Utskottet har också tidigare vid åtskilliga tillfällen framhållit vikten av att det finns ett samband mellan socialförsäkringsförmåner och socialavgifter liksom att avgifter i möjligaste mån bör betalas för eller av den som omfattas av socialförsäkringssystemet (senast i yttr. 2012/13:SfU1y).

Av propositionen framgår att det förhållandet att den anställde genom ett socialavgiftsavtal träder in i arbetsgivarens ställe i frågor om arbetsgivaravgifter inte innebär att den anställde ska överta andra skyldigheter som arbetsgivaren kan ha, t.ex. för arbetsmiljö och rehabilitering. I den

föreslagna lagtexten i skatteförfarandelagen anges således uttryckligen att fråga är om att fullgöra arbetsgivarens skyldigheter i fråga om redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter.

Den s.k. tillämpningsförfordningen har direkt effekt och gäller därför som svensk lag. Utskottet anser därför, i likhet med regeringen, att en anpassning av den svenska lagstiftningen om socialavgiftsavtal bör ske så att den överensstämmer med tillämpningsförfordningen.

Utskottet ställer sig med det anförda bakom regeringens lagförslag.

2006 års sjöarbetskonvention föreskriver att alla sjömän som bor på en medlemsstats territorium ska ha ett socialförsäkringsskydd som inte är mindre förmånligt än det som landbaserad personal i det landet har. Till följd av implementeringen av sjöarbetskonventionen har beslutats om en ändring i SFB. Utskottet kan konstatera att till dess ändringen inte har trätt i kraft behöver tredjelandsarbetsgivare (med vissa undantag) för sjömän som är bosatta i Sverige inte betala socialavgifter. Sjömännen omfattas inte heller av de arbetsbaserade socialförsäkringsförmånerna. Sådana förmåner kan i stället vara reglerade i kollektivavtal som såldes har anpassats till i dag gällande regler.

När den av riksdagen beslutade lagändringen i 6 kap. 3 § SFB träder i kraft kommer det innebära att även tredjelandsarbetsgivare blir skyldiga att betala arbetsgivaravgifter (utom allmän löneavgift, dvs. fr.o.m. den 1 januari 2013 sammanlagt 21,54 procent) för sjömän som är bosatta i Sverige och att sjömännen omfattas av de svenska arbetsbaserade socialförsäkringsförmånerna.

I motion 2012/13:Sf1 yrkande 2 anføres att regeringen bör återkomma med förslag som tydligt beaktar de arbetsrättsliga konsekvenserna av en förändrad reglering inom området och konsekvenserna för svensk sjöfart. Vidare har under utskottets beredning av ärendet en skrivelse från representanter för Facket för Service och Kommunikation (SEKO), Sjöbefälsförbundet (SBF) och Sjöfartens Arbetsgivarförbund inkommit. I skrivelsen anføres att i 6 kap. 3 § SFB bör undantag göras för sjömän som omfattas av kollektivavtal som anger att avtalets socialförsäkringsskydd motsvarar vad som skulle ha gällt om arbetet utförts i Sverige.

Utskottet noterar att i remissvar till finansdepartementet av SEKO, SBF, Sjöfartens Arbetsgivarförbundet och Sveriges Redareförening anges att totalkostnaden för de kollektivavtalade sociala förmånerna är ca 30 procent. Utskottet kan inte utesluta att implementeringen av sjöarbetskonventionen i svensk lagstiftning kan medföra att det behöver göras en anpassning i kollektivavtal som i dag ger ett socialförsäkringsskydd.

Utskottet, som har förståelse för att det finns en oro hos branschen, utgår från att regeringen noga följer de konsekvenser som implementeringen av sjöarbetskonventionen kan få för sjömän och vid behov återkommer till riksdagen med förslag på eventuella justeringar. Enligt utskottets mening får motion 2012/13:Sf1 (S) yrkande 2 därmed anses i vart fall delvis tillgodosedd.

Med vad som anförts tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion 2012/13:Sf1 (S).

Övrigt om socialavgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. sänkta arbetsgivaravgifter för småföretag och företag i glesbygd.

Jämför reservation 2 (SD).

Gällande rätt

Socialavgifter tas ut för att finansiera de sociala trygghetssystemen och består dels av arbetsgivaravgifter för anställda, dels av egenavgifter som främst avser fysiska personer som bedriver aktiv näringsverksamhet. Till dessa avgifter kommer en allmän löneavgift.

Arbetsgivaravgifterna uppgår till 22,21 procent av avgiftsunderlaget som utgörs av löner, arvoden och andra ersättningar för arbete. Egenavgifterna uppgår till 19,76 procent av avgiftspliktiga nettoinkomster. Den allmänna löneavgiften uppgår till 9,21 procent och baseras på samma underlag som arbetsgivaravgiften och egenavgiften. Arbetsgivaravgiften och den allmänna löneavgiften uppgår därmed till 31,42 procent medan egenavgiften och den allmänna löneavgiften uppgår till 28,97 procent av avgiftsunderlaget.

För dem som inte fyllt 26 år tas arbetsgivaravgifter respektive egenavgifter ut i form av ålderspensionsavgift och en fjärdedel av övriga arbetsgivaravgifter inklusive den allmänna löneavgiften.

För den som fyllt 65 år tas arbetsgivaravgifter respektive egenavgifter ut endast i form av en ålderspensionsavgift, 10,21 procent.

En reduktion av arbetsgivaravgifterna och den allmänna löneavgiften med högst 10 procent får göras i stödområden (vissa kommuner och församlingar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands, Gävleborgs, Dalarnas och Värmlands län) och högst med sammanlagt 7 100 kronor per månad. Motsvarande reduktion får göras av egenavgifterna och den allmänna löneavgiften med högst 18 000 kronor per år. Takbeloppen har införts för att stödet ska falla inom ramen för sådant stöd av mindre betydelse som kan ges enligt EU:s regelverk för statsstöd. Kommuner, landsting, statliga myndigheter, statliga affärsdrivande verk och registrerade trossamfund är undantagna från möjligheten att göra detta avdrag. Reglerna ska inte heller tillämpas på bl.a. jordbruks-, fiske- och transportverksamheter.

Vid beräkningen av egenavgifter för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag kan avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget för inkomst av aktiv näringsverksamhet, dock med

högst 10 000 kronor per år. En förutsättning för avdraget är att avgiftsun-derlaget överstiger 40 000 kronor och att den avgiftsskyldige vid årets ingång har fyllt 26 men inte 65 år.

Motionerna

I motion 2012/13:Sf242 av Isak From m.fl. (S) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att säkerställa att socialförsäkringsavgifterna används till att stärka socialförsäkringssystemet. Det bör ses över hur det överskott som socialavgifterna, inklusive den allmänna löneavgiften, genererar kan användas till att förstärka den sociala tryggheten i samhället.

I motion 2012/13:Sf276 av Ingemar Nilsson (S) begärs ett tillkännagivande om villkoren för småföretagare. Motionären anser bl.a. att sänkningen av arbetsgivaravgifterna för unga bör slopas och att arbetsgivaravgifterna för små företag i stället bör sänkas.

I motion 2012/13:Sf345 av Phia Andersson och Ann-Christin Ahlberg (båda S) begärs ett tillkännagivande om att byta namn på arbetsgivaravgifter till löntagaravgifter. Motionärerna anför att arbetsgivaravgifterna är en del av löneutrymmet som löntagarna har avstått från i förhandlingar för att bygga upp trygghetsförsäkringar.

David Lång och Lars Isovaara (båda SD) begär i motion 2012/13:Sf337 ett tillkännagivande om sänkt arbetsgivaravgift för arbetsgivare i glesbygd. För att en långsiktigt levande svensk glesbygd ska finnas måste svenska företag som verkar inom stödområde A få förbättrade möjligheter att överleva och konkurrera genom geografiskt differentierade arbetsgivaravgifter.

I motion 2012/13:Sf287 Eliza Roszkowska Öberg (M) begärs ett tillkännagivande om sänkta arbetsgivaravgifter. Motionären framhåller att en av de stora kostnaderna, särskilt för småföretag, är arbetsgivaravgifterna. Med sänkta arbetsgivaravgifter skulle fler jobb kunna skapas och fler företag kunna växa.

Även i motion 2012/13:Sk263 av Sten Bergheden (M) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om möjligheten att sänka arbetsgivaravgifterna för småföretag. Arbetsgivaravgifterna hindrar företagare från att anställa eftersom lönekostnaderna är den dominerande kostnaden för många småföretag.

I motion 2012/13:N391 av Edward Riedl (M) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om att se över arbetsgivaravgifterna för småföretag. Storleken på arbetsgivaravgiften påverkar sysselsättningen och företagens expansomöjligheter. Regeringen bör på sikt se över möjligheterna att förbättra arbetsgivaravgifterna för småföretag.

Kerstin Lundgren (C) begär i motion 2012/13:Sf379 ett tillkännagivande om behovet av att stärka företagarkinjen och om en framtida skatteväxling. Konkurrenskraften och tillväxtpöjligheterna skulle genom en sänkning av arbetsgivaravgifterna stärka de små företagens möjligheter att anställa fler.

I motion 2012/13:Sk240 av Mats Odell (KD) begärs i yrkande 1 ett tillkännagivande om att se över arbetsgivaravgifterna för små och medelstora företag. Motionären framhåller att för många små och medelstora företag är kostnaderna för att anställa fortfarande alltför höga. Sverige har med internationella mått mätt höga kostnader för att anställa.

Utskottets ställningstagande

För socialförsäkringssystemets legitimitet är det enligt utskottet principiellt viktigt att så långt som möjligt upprätthålla ett samband mellan de socialavgifter som betalas och de förmåner som dessa avgifter är avsedda att finansiera. Riksdagen har emellertid i flera fall frångått principen om samband mellan avgifter och förmåner och ställt sig bakom olika förslag om nedsättning av socialavgifterna eftersom det har ansetts nödvändigt att använda avgifterna även för andra syften än de föreskrivna, t.ex. för sysselsättningsskapande åtgärder. Detta har bl.a. fått till följd att låga avgifter numera betalas på ersättningar som utges för ung arbetskraft och för personer som fyllt 65 år samt att ett avdrag på 5 procent av ett visst avgiftsunderlag medges vid beräkning av egenavgifter för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Vidare har möjligheten att reducera arbetsgivaravgifterna, egenavgifterna och den allmänna löneavgiften i stödområden utformats så att det relativt sett gynnar små företag i glesbygd.

I betänkande SOU 2012:50 Nystartszoner föreslås ett system med nystartszoner för företag i stadsdelar med utbrett utanförskap. Företag inom dessa zoner ska kunna få kraftigt sänkta arbetskraftskostnader i upp till sju år. Avdraget föreslås motsvara en sänkning av socialavgifterna till 10,21 procent. Det maximala avdraget föreslås uppgå till ca 70 000 kronor per anställd och år, vilket skulle kunna innebära upp till ca 3,4 miljoner kronor per företag och år.

Företagsskattekommittén har fått i uppdrag att se över beskattningen av bolag (dir. 2011:1). Syftet är att beskattningen ska utformas så att företagande, investeringar och sysselsättning gynnas. Arbetet tar främst sikte på aktiebolag men handelsbolag och enskilda näringsidkare kan komma att omfattas av föreslagna generella åtgärder. Kommittén ska även analysera andra sätt att sänka skattebetalningarna från bolagssektorn, t.ex. genom sänkta socialavgifter. I delbetänkandet SOU 2012:66 Skatteincitament för forskning och utveckling föreslås att arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning och utveckling ska sättas ned med 10 procent av avgiftsunderlaget och högst 230 000 kronor per koncern och månad. Slutbetänkandet ska lämnas senast den 1 november 2013.

Utskottet, som anser att det är angeläget att olika åtgärder vidtas för att stimulera framför allt de små företagens vilja att växa, bl.a. genom att anställa, kan konstatera att ett antal åtgärder har vidtagits i detta syfte och att regeringen bereder förslag om ytterligare avgiftssänkningar. Utskottet

noterar även att bolagsskatten sänks med 4,3 procentenheter fr.o.m. den 1 januari 2013. Utskottet är i nuläget inte berett att föreslå ytterligare nedsättningar i avgiftsuttaget.

Motionerna 2012/13:Sf276 (S), 2012/13:Sf337 (SD), 2012/13:Sf287 (M), 2012/13:Sk263 (M) yrkande 2, 2012/13:N391 (M) yrkande 2, 2012/13:Sf379 (C) och 2012/13:Sk240 (KD) yrkande 1 avstyrks därmed.

Ett samband mellan de socialavgifter som betalas och de förmåner som dessa avgifter är avsedda att finansiera är föreskrivet i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. I lagen finns således bestämmelser om vad olika socialavgifter ska finansiera och hur de är kopplade till specifika socialförsäkringsförmåner. Den allmänna löneavgiften omfattas inte av denna lag och är således inte kopplad till specifika ändamål. Justering av avgiften sker med utgångspunkt i att det totala avgiftsuttaget ska hållas oförändrat. Utskottet kan inte se ett behov av att koppla den allmänna löneavgiften till något eller några specifika ändamål. De inkomster som avgiften genererar bör disponeras av riksdagen i samband med fastställandet av statens budget för de ändamål som riksdagen bestämmer. Med det anförda avstyrks motion 2012/13:Sf242 (S) yrkande 2.

Eftersom det är arbetsgivare som har skyldighet att redovisa och betala in arbetsgivaravgifterna anser utskottet inte att det finns skäl att byta namn på avgifterna. Motion 2012/13:Sf345 (S) avstyrks därmed.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Lagförslagen, punkt 1 (S, V)**

av Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Kurt Kvarnström (S), Shadiye Heydari (S), Jasenko Omanovic (S), Wiwi-Anne Johansson (V) och Annelie Karlsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Sf1 av Tomas Eneroth m.fl. (S) yrkandena 1 och 2 samt avslår proposition 2012/13:18 punkterna 1–5.

Ställningstagande

Den föreslagna förändringen när det gäller socialavgiftsavtal riskerar att skapa ökad otydlighet. Lagändringen kan få arbetsrättsliga konsekvenser som är svåra att överblicka. Det kan också konstateras att förslagen får omfattande effekter för sjömän som är bosatta i Sverige men arbetar på utlandsflaggade fartyg. Det finns då inte förutsättningar att fortsätta att bedriva sjöfart under det s.k. internationaliseringsavtalet, och arbetsplatserna kommer med stor sannolikhet att gå förlorade för Sverige. Omkring tusen sjömän skulle påverkas av den föreslagna förändringen.

Riksdagen bör därför avslå propositionen och begära att regeringen återkommer med förslag som tydligt beaktar de arbetsrättsliga konsekvenserna av en ändrad reglering inom området och konsekvenserna för svensk sjöfart.

2. **Övrigt om socialavgifter, punkt 2 (SD)**

av David Lång (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2012/13:Sf337 av David Lång och Lars Isovaara (båda SD) och

avslår motionerna

2012/13:Sk240 av Mats Odell (KD) yrkande 1,
2012/13:Sk263 av Sten Bergheden (M) yrkande 2,
2012/13:Sf242 av Isak From m.fl. (S) yrkande 2,
2012/13:Sf276 av Ingemar Nilsson (S),
2012/13:Sf287 av Eliza Roszkowska Öberg (M),
2012/13:Sf345 av Phia Andersson och Ann-Christin Ahlberg (båda S),
2012/13:Sf379 av Kerstin Lundgren (C) och
2012/13:N391 av Edward Riedl (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Många svenska glesbygdskommuner har drabbats av avfolkning och nedläggningar av företag, skolor och annan samhällsservice. Företagens situation i glesbygden är ogynnsam på grund av en minskande marknad och långa transportsträckor. För att kunna ha en långsiktigt levande svensk glesbygd måste svenska företag som verkar inom stödområde A få förbättrade möjligheter att överleva och konkurrera genom geografiskt differentierade arbetsgivaravgifter.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2012/13:18 Vissa internationella socialavgiftsfrågor:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförordningen (2011:1244).

Följdmotionen

2012/13:Sf1 av Tomas Eneroth m.fl. (S):

1. Riksdagen avslår regeringens proposition 2012/13:18 Vissa internationella socialavgiftsfrågor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vissa internationella socialavgiftsfrågor.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2012

2012/13:Sk240 av Mats Odell (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över arbetsgivaravgifterna för små och medelstora företag.

2012/13:Sk263 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att sänka arbetsgivaravgifterna för småföretag.

2012/13:Sf242 av Isak From m.fl. (S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa att socialförsäkringsavgifterna används till att stärka socialförsäkringssystemet.

2012/13:Sf276 av Ingemar Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkoren för småföretagare.

2012/13:Sf287 av Eliza Roszkowska Öberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sänkta arbetsgivaravgifter.

2012/13:Sf337 av David Lång och Lars Isovaara (båda SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sänkt arbetsgivaravgift för arbetstillfällen i glesbygd.

2012/13:Sf345 av Phia Andersson och Ann-Christin Ahlberg (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att byta namn på arbetsgivaravgifter till löntagaravgifter.

2012/13:Sf379 av Kerstin Lundgren (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att stärka företagarlinjen och om framtida skatteväxling.

2012/13:N391 av Edward Riedl (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över arbetsgivaravgifter för småföretag.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialavgiftslagen (2000:980)¹
dels att 2 kap. 8 § och 3 kap. 6 § ska upphöra att gälla,
dels att rubrikerna närmast före 2 kap. 8 § och 3 kap. 6 § ska utgå,
dels att 3 kap. 12 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 2 kap. 25 a §, samt
 närmast före 2 kap. 25 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.***Avgifter på grund av socialavgiftsavtal******25 a §***

Vid beräkning av avgiftsunderlaget i sådana fall som avses i 5 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska det underlag som beräknats enligt 24 § divideras med ett belopp motsvarande den sammanlagda procentsats efter vilken arbetsgivaravgifter tas ut ökad med 100 procentenheter.

3 kap.**12 §²**

Underlaget för beräkning av egenavgifter (avgiftsunderlaget) är summan av *de avgiftspliktiga nettoinkomsterna enligt beslut om slutlig skatt för den avgiftsskyldige.*

Underlaget för beräkning av egenavgifter (avgiftsunderlaget) är summan av

1. de avgiftspliktiga nettoinkomsterna enligt beslut om slutlig skatt för den avgiftsskyldige, och

2. andra avgiftspliktiga nettoinkomster beräknade i enlighet med bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229) om en obegränsat skattskyldig fysisk person som bedriver motsvarande verksamhet i Sverige.

¹ Senaste lydelse av 2 kap. 8 § 2001:909.

² Senaste lydelse 2011:1257.

Ett underskott i en näringsverksamhet får inte minska ett överskott i en annan näringsverksamhet.

Avgiftsunderlag ska inte fastställas, om den avgiftsskyldige avlidit under beskattningsåret.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

2. De upphävda paragraferna gäller fortfarande för sådan ersättning som har betalats ut respektive inkomst som har uppburits före ikraftträdandet.

3. Den nya bestämmelsen i 2 kap. 25 a § tillämpas på sådan ersättning som betalas ut efter den 31 december 2012.

4. Bestämmelsen i 3 kap. 12 § i sin nya lydelse tillämpas på sådan inkomst som uppstår efter den 31 december 2012. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter ikraftträdandet ska, om den avgiftsskyldige inte visar annat, så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter den 31 december 2012 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

2 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)¹
 *dels att 11 kap. 44 §, 12 kap. 2 §, 62 kap. 5 och 6 §§ samt rubrikerna
närmast före 11 kap. 44 § och 62 kap. 5 § ska ha följande lydelse,
 dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 12 kap. 36 a §, samt
närmast före 12 kap. 36 a § en ny rubrik av följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Egenavgifter

Socialavgifter

44 §

I 12 kap. 36 § och 62 kap. 5 §
finns bestämmelser om ändrad
debitering och återföring av
avdrag för egenavgifter och i
62 kap. 6 § bestämmelser om
ändrad debitering av utländska
socialförsäkringsavgifter.

I 12 kap. 36 och 36 a §§ samt
62 kap. 5 § finns bestämmelser om
ändrad debitering och återföring
av avdrag för egenavgifter och
arbetsgivaravgifter. I 62 kap. 6 §
finns bestämmelser om ändrad
debitering av utländska social-
försäkringsavgifter.

12 kap.

2 §²

Utgifter som avses i följande paragrafer ska dras av utan någon
beloppsmässig begränsning, nämligen utgifter

– vid tjänsteresor enligt 5–17 §§,

– vid tillfälligt arbete på annan ort eller vid dubbel bosättning enligt
18–22 och 31 §§,

– för hemresor enligt 24 och 31 §§,

– för egenavgifter enligt 36 §, – för egenavgifter enligt 36 §,

och

– för *arbetsgivaravgifter* enligt
36 a §, och

– i hobbyverksamhet enligt 37 §.

Första stycket gäller också i fråga om utgifter för resor i tjänsten som
företas med annat transportmedel än egen bil eller förmånsbil.

Utgifter för inställelseresor enligt 25 § och för resor mellan bostaden
och arbets- och utbildningsplatsen enligt 26–31 §§ ska dras av bara till
den del kostnaderna under beskattningsåret sammanlagt överstiger
10 000 kronor. Övriga utgifter ska dras av bara till den del kostnaderna
under beskattningsåret sammanlagt överstiger 5 000 kronor.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2011:1271.

Arbetsgivaravgifter**36 a §**

Debiterade arbetsgivaravgifter med anledning av ett socialavgifts-avtal enligt 5 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska dras av till den del de avser inkomster i inkomstslaget tjänst. Om avgifterna sätts ned, ska motsvarande belopp tas upp i inkomstslaget det beskattningsår då debiteringen ändras.

62 kap.**Debiterade egenavgifter****Debiterade socialavgifter****5 §**

Allmänt avdrag ska göras för debiterade egenavgifter som inte ska dras av i något av inkomstslagen. *Om avgifterna sätts ned, ska motsvarande belopp tas upp i inkomstslaget tjänst det beskattningsår då debiteringen ändras.*

Allmänt avdrag ska göras för debiterade egenavgifter som inte ska dras av i något av inkomstslagen.

Allmänt avdrag ska också göras i sådana fall som avses i 5 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) för debiterade arbetsgivaravgifter som inte ska dras av i inkomstslaget tjänst. Detta gäller dock inte till den del avgifterna har kunnat dras av i en utländsk stat.

Om avgifterna sätts ned, ska motsvarande belopp tas upp i inkomstslaget tjänst det beskattningsår då debiteringen ändras.

6 §³

Allmänt avdrag ska göras för obligatoriska utländska socialförsäkringsavgifter under förutsättning att

1. den avgiftsgrundande intäkten ska tas upp som intäkt för beskattningsåret i Sverige, och
2. den skattskyldige *på grund av utfört arbete* enligt slutligt fastställd debitering eller
2. den skattskyldige enligt slutligt fastställd debitering eller

³ Senaste lydelse 2010:1378.

fastställd debitering eller liknande liknande ska betala avgifterna
ska betala avgifterna

– i överensstämmelse med den konvention som avses i lagen
(2004:114) om nordisk konvention om social trygghet, eller

– till följd av att den skattskyldige enligt Europaparlamentets och
rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning
av de sociala trygghetssystemen ska omfattas av ett annat lands
lagstiftning om social trygghet.

Om avgifterna sätts ned, ska motsvarande belopp tas upp i
inkomstslaget tjänst det beskattningsår då debiteringen ändras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas första gången
vid beskattningen 2014.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Skattepliktig inkomst enligt denna lag är:

1. avlöning eller därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller svenskt landsting;

2. avlöning eller därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag än hos svenska staten, svensk kommun eller svenskt landsting, i den mån inkomsten förvärvats genom verksamhet här i riket;

3. arvode och liknande ersättning som uppburits av någon i egenskap av ledamot eller suppleant i styrelse eller annat liknande organ i svenskt aktiebolag eller annan svensk juridisk person, oavsett var verksamheten utövats;

4. ersättning i form av pension, med undantag av barnpension, sjukersättning och aktivitetsersättning enligt socialförsäkringsbalken till den del det totala beloppet av uppburna ersättningar för varje kalendermånad överstiger en tolfedel av 0,77 prisbasbelopp, samt annan ersättning enligt samma balk;

5. pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten, svensk kommun eller svenskt landsting;

6. belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedriven försäkringsrörelse samt belopp som utbetalas från pensionssparkonto fört av ett svenskt pensionssparinstitut eller av ett utländskt instituts filial i Sverige enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande samt avskattning av en sådan försäkring eller ett sådant pensionssparkonto;

6 a. belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring samt avskattning av sådan annan försäkring, om försäkringen meddelats i en utländsk försäkringsrörelse i den utsträckning den skattskyldige vid den årliga beskattningen fått avdrag för premier eller om premierna inte räknats som inkomst för den försäkrade enligt inkomstskattelagen (1999:1229);

7. pension på grund av tjänstepensionsförsäkring eller avtal om tjänstepension som är jämförbart med försäkring inklusive avskattning av sådan försäkring eller sådant avtal, samt annan pension eller förmån, om förmånen utgår på grund av förutvarande tjänst och den tidigare verksamheten huvudsakligen utövats i Sverige;

8. ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller annan författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring;

¹ Senaste lydelse 2011:1251.

9. dagpenning från arbetslöshetskassa enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring;

10. annan härifrån uppburen, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

11. återfört avdrag för egenavgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), egenavgifter som satts ned genom ändrad debitering, i den utsträckning avdrag har medgetts för avgifterna samt avgifter som avses i 62 kap. 6 § inkomstskattelagen och som satts ned genom ändrad debitering i den utsträckning avdrag har medgetts för avgifterna och dessa inte hänför sig till näringsverksamhet;

11. återfört avdrag för egenavgifter enligt socialavgiftslagen (2000:980), *arbetsgivaravgifter och* egenavgifter som satts ned genom ändrad debitering, i den utsträckning avdrag har medgetts för avgifterna samt avgifter som avses i 62 kap. 6 § inkomstskattelagen och som satts ned genom ändrad debitering, i den utsträckning avdrag har medgetts för avgifterna och dessa inte hänför sig till näringsverksamhet;

12. sjöinkomst som avses i 64 kap. 3 och 4 §§ inkomstskattelagen i den utsträckning inkomsten förvärvats genom verksamhet på

– ett handelsfartyg som ska anses som svenskt enligt sjölagen (1994:1009), utom i de fall fartyget hyrs ut i huvudsak obemannat till en utländsk redare och sjömannen inte är anställd hos fartygets ägare eller hos en arbetsgivare som ägaren anlitar, eller

– ett utländskt handelsfartyg som en svensk redare hyr i huvudsak obemannat, om sjömannen är anställd hos redaren eller hos arbetsgivare som redaren anlitar.

Som inkomst enligt första stycket 1–3 och 12 anses också förskott på sådan inkomst.

Verksamhet på grund av anställning eller uppdrag i svenskt företag eller vid ett utländskt företags fasta driftställe i Sverige anses utövad här i riket även om den enskilde inom ramen för verksamheten

– gör tjänsteresor utomlands, eller

– utför arbete utomlands i sin bostad under förutsättning att tiden för arbetet där uppgår till högst hälften av den enskildes totala arbetstid i verksamheten under varje tremånadersperiod.

Skattepliktig inkomst enligt denna lag är dock endast sådan inkomst som skulle ha beskattats hos en obegränsat skattskyldig enligt inkomstskattelagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

4 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken dels att 25 kap. 15 § och 59 kap. 21 § ska upphöra att gälla, dels att rubrikerna närmast före 25 kap. 15 § och 59 kap. 21 § ska utgå, dels att 2 kap. 1 § och 59 kap. 8, 9 och 34 §§ ska ha följande lydelse, dels att det i balken ska införas en ny paragraf, 2 kap. 17 §, samt närmast före 2 kap. 17 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

I detta kapitel finns bestämmelser om

- socialförsäkringens administration, m.m. i 2 §,
- socialförsäkringens finansiering, m.m. i 3 och 4 §§,
- internationella förhållanden i 5 §,
- prisbasbelopp m.m. i 6–10 §§, och
- definitioner och förklaringar i 11–16 §§.

– definitioner och förklaringar i 11–17 §§.

Avgiftspliktig

17 §

Med avgiftspliktig ersättning och avgiftspliktig inkomst avses detsamma som i 2 kap. 10–11 §§ respektive 3 kap. 3–8 §§ socialavgiftslagen (2000:980).

59 kap.

8 §¹

Som inkomst av anställning räknas lön eller annan ersättning i pengar eller annan *skattepliktig* förmån som en försäkrad har fått som arbetstagare i allmän eller enskild tjänst.

Med lön likställs kostnadsersättning som inte undantas vid beräkning av skatteavdrag enligt 10 kap. 3 § 9 eller 10 skatteförfarandelagen (2011:1244).

9 §

Som inkomst av anställning räknas, även om mottagaren inte har varit anställd hos den som betalat ut ersättningen, följande:

1. ersättning i pengar eller annan *skattepliktig* förmån för utfört
1. ersättning i pengar eller annan *avgiftspliktig* förmån för utfört

¹ Senaste lydelse 2011:1434.

arbete, dock inte pension, och arbete, dock inte pension, och
 2. tillfällig förvärvsinkomst av verksamhet som inte bedrivits självständigt.

I fall som anges i första stycket likställs den som har utfört arbetet med en arbetstagare och den som betalat ut ersättningen med en arbetsgivare.

34 §²

Pensionsgrundande inkomst av anställning, som den försäkrade enligt inkomstskattelagen (1999:1229) inte är skattskyldig för i Sverige, bestäms med ledning av en kontrolluppgift eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration enligt skatteförfarandelagen (2011:1244).

Pensionsgrundande inkomst av anställning, som den försäkrade enligt inkomstskattelagen (1999:1229) inte är skattskyldig för i Sverige, bestäms med ledning av en kontrolluppgift eller uppgifter i en arbetsgivardeklaration enligt skatteförfarandelagen (2011:1244). *Om underlaget för arbetsgivaravgifter på inkomsten beräknats enligt 2 kap. 25 a § socialavgiftslagen (2000:980), ska den pensionsgrundande inkomsten bestämmas med ledning av detta underlag.*

Pensionsgrundande inkomst av annat förvärvsarbete, som den försäkrade enligt inkomstskattelagen inte är skattskyldig för i Sverige, bestäms med ledning av de uppgifter som den försäkrade har lämnat i en sådan inkomstdeklaration som avses i 30 kap. 1 och 5 §§ skatteförfarandelagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på ersättning som betalas ut respektive inkomst som uppbärs efter den 31 december 2012.

² Senaste lydelse 2011:1434.

5 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244) dels att 7 kap. 2 §, 15 kap. 2 och 9 §§, 30 kap. 1 och 5 §§ samt 31 kap. 25 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 5 kap. 5 §, samt närmast före 5 kap. 5 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

Mottagare som ingått socialavgiftsavtal

5 §

Om den som ger ut ersättning för arbete har ingått ett avtal med mottagaren av ersättningen att denne ska fullgöra utgivarens skyldigheter i fråga om redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter på ersättningen, ska avtalet gälla om det har ingåtts med en utgivare som saknar sådant fast driftställe i Sverige som avses i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Underlag för kontroll av redovisningen ska finnas tillgängligt hos mottagaren av ersättningen.

Ett avtal enligt första stycket innebär inte att utgivaren befrias från sina skyldigheter om mottagaren av ersättningen inte fullgör sina skyldigheter.

7 kap.

2 §

Den som avser att bedriva näringsverksamhet och som ska registreras ska anmäla sig för registrering hos Skatteverket innan näringsverksamheten påbörjas eller övertas.

Den som driver flera verksamheter som medför skattskyldighet för eller rätt till återbetalning av mervärdesskatt ska göra en anmälan för varje verksamhet.

En sådan mottagare av ersättning som avses i 5 kap. 5 § ska anmäla sig för registrering hos Skatteverket inom två veckor

från det att avtalet ingicks.

15 kap.

2 §

Kontrolluppgift ska lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Kontrolluppgift ska inte lämnas om ersättningen eller förmånen är skattefria av någon annan anledning än förhållandena hos mottagaren.

Kontrolluppgift ska lämnas om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst. Kontrolluppgift ska inte lämnas om ersättningen eller förmånen är skattefria av någon annan anledning än förhållandena hos mottagaren och inte heller är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen (2000:980).

Som utgiven ersättning räknas även

1. behållning på pensionssparkonto som ska avskattas i inkomstslaget tjänst enligt 58 kap. 33 § inkomstskattelagen (1999:1229), och

2. belopp som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst och som enligt en bestämmelse i inkomstskattelagen eller någon annan lag ska anses som utbetalt.

I 22 kap. 10 och 11 §§ finns bestämmelser om skyldighet att lämna kontrolluppgift om omständigheter som medför eller kan medföra avskattning i inkomstslaget tjänst av pensionsförsäkring eller av sådana avtal om tjänstepension som är jämförbara med pensionsförsäkring.

9 §

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas:

1. värdet av den ersättning eller förmån som har getts ut,
2. den tid ersättningen eller förmånen avser, om den bara avser del av året,
3. antalet dagar med sjoinkomst samt på vilket fartyg och i vilket fartområde tjänstgöringen har ägt rum,
4. om Skatteverket har bestämt värdet av en förmån enligt 2 kap. 10 b eller 10 c § socialavgiftslagen (2000:980),
5. om ersättningen ges ut på grund av tjänstepensionsförsäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 28 kap. 2 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och
6. arbetsställesnummer enligt lagen (1984:533) om arbetsställesnummer m.m., om ett sådant har tilldelats.

Om kontrolluppgiften avser en ersättning med ett sådant engångsbelopp på grund av personskada som avses i 11 kap. 38 § inkomstskattelagen, ska det i kontrolluppgiften anges om engångsbelopp på grund av samma skada har getts ut tidigare samt i så fall med vilket belopp och under vilket utbetalningsår.

Om kontrolluppgiften avser ersättning eller förmån som inte ska tas upp till beskattning men är avgiftspliktig enligt socialavgiftslagen, ska i kontrolluppgiften värdet på sådan ersättning eller förmån anges särskilt.

30 kap.1 §¹

En fysisk person ska lämna en inkomstdeklaration, om

1. intäkterna i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet i annat fall än som avses i 2 har uppgått till sammanlagt minst 42,3 procent av prisbasbeloppet under beskattningsåret,

2. sådan intäkt i inkomstlagen tjänst som avses i 11 kap. 45 §, 50 kap. 7 § samt 57 kap. 20 och 21 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) eller intäkt av passiv näringsverksamhet har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

3. intäkterna i inkomstlagen kapital, med undantag för sådan ränta, utdelning eller annan avkastning som kontrolluppgift ska lämnas om enligt 17 eller 19 kap. och för sådan schablonintäkt som kontrolluppgift har lämnats om enligt 22 kap. 16 § eller 17–21 §§, har uppgått till sammanlagt minst 200 kronor under beskattningsåret,

4. han eller hon är begränsat skattskyldig och den skattepliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

4. han eller hon är begränsat skattskyldig och den skatte- eller avgiftspliktiga intäkten har uppgått till sammanlagt minst 100 kronor under beskattningsåret,

5. underlag för statlig fastighetsskatt, kommunal fastighetsavgift, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader ska fastställas, eller

6. uppgift om skalbolag enligt 31 kap. 14 § ska lämnas.

5 §

Vid bedömning av deklarationsskyldighet som är beroende av att intäkterna har uppgått till visst belopp ska hänsyn inte tas till sådan intäkt som är skattefri eller som den fysiska personen inte är skattskyldig för enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

Första stycket gäller inte i fråga om *inkomst som enligt skatteavtal helt eller delvis ska undantas från beskattning i Sverige.*

Första stycket gäller inte i fråga om

1. *inkomst som enligt skatteavtal helt eller delvis ska undantas från beskattning i Sverige, och*

2. *inkomst som ingår i avgiftsunderlaget för egenavgifter.*

31 kap.25 §²

Om ett avtal som avses i 2 kap. 7 § andra stycket socialavgiftslagen (2000:980) har träffats om att arbetsgivaravgifter ska betalas på en viss ersättning, ska den som får ersättningen lämna uppgift om detta.

Om ett avtal som avses i 2 kap. 8 § socialavgiftslagen har träffats om att arbetsgivaravgifter inte ska betalas på en viss ersättning, ska

¹ Senaste lydelse 2011:1289.

² Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

den som får ersättningen lämna uppgift om detta.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013 och tillämpas på sådan ersättning som betalas ut respektive inkomst som uppbärs efter den 31 december 2012.

2. En sådan mottagare av ersättning som avses i 5 kap. 5 § och som före ikraftträdandet har ingått ett socialavgiftsavtal, ska anmäla sig för registrering hos Skatteverket senast den 1 februari 2013.